

DEBRECEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debrecen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, keddén, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Ötvenbe pótlóról 5 kr.
Nagyon terjedelmű, mint például 1800 szavú hirdetéseknek, akik szerint a legelősebb 4 réteg.
Melyeknél minden betűtől kezdve 30 kr.
Nyitólételem megjelölés költsége ötvenbe pótlóról 15 kr.
Melyeknél minden betűtől kezdve 15 kr.
Melyeknél minden betűtől kezdve 15 kr.

ZENI SZÍNHÁZ.

Január 23-án
tor kitűnő vigjátéka
adatok:
degesek.

Előzetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 100 ft — kr. Negyed évre 50 ft 50 kr.
Fél évre 50 ft — kr. Egyre szám — 10 ft.
Előzetési árak a minden költség: FÜZŐPIACZ.
V. K. S. K. Y. H. ÁZ FÜZŐPIACZ. A szerkesztő
névén bérre megküldendő.

Előzetési helyben:
TELEKI K. LAJOS 4. 10. OSÁTHY KÁROLY
kiszámlázással a szerkesztőség.
Kézírt a postai iratok útján.

házi álarcsos-bál

szőnyeg postaja.

Agoston ur közleményét közzé-
adom. A nyugdíjgy
számlázással tárgyalások.
1878. január 14-én.

szereplő:
ARI KÁROLY.

1878. január 14-én.

1000, 200 aranyat 100.
100 ft 200, 100 100.
aranyat 100, 100 100.

200,000 forint

60.000 ft értékben.

73-ik évi marcius 5-én.

Bank váltóüzlete.

Báli bélépök

Báli (Füzesök)

Sándor.

Utér

RANTIE.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

13.

Egy eredmény gróf Andrassy poli- kájából.

Collegno (al Baraccone.)

Jan. 16. 1878.

Fegyverszűnet van alkudozásban. Nem

Európa befolyásával. A czár hatalmas. Betilt-

tott minden közbeszólást. És Európa „látha-

atlan.” De a láthatatlan Európának azon tag-

ja, melyet osztrák magyar monarchiának ne-

veznek az látható, mint „im russischem Bun-

de dr. dicitur.”

Es e minőségben Ausztria-Magyarorszá-

got nullifikálta ezen egész háború folyamára,

melynek mérlegében saját jövedő sorsa ino-

gott; — ismét, megszibasztotta Angliát, —

melynek érdekei a mi érdekeinkkel e válság-

nál oly szembetűnőleg találkoznak; és elha-

gyatorították, bukásra kárhoztatta barátunkat,

végátunkat a törököt, ki telelértéért küzdte;

Európa függetlenségéért s első sorban hazánk

s Ausztria biztonságáért küzdött.

Mit tehetett szegény, az ezer sebből vé-

rező, a sokaktól szorongatott, a mindenkitől

elhagyott?

Kettő közül kellett választania: vagy ki-

bontani a Prófeta zászlaját, melyet emberiségi

érzelemmel begyógyítva tartott; vértengerbe

nyugtatól le a földhöz, és — ha temetkeznie

kell — világomok alá temetkezni, minőket

szerepek nem láttanak; — vagy meghajolni

az „inextinguibile faum” előtt.

„Szegény szárnyszerűt sás! az utóbbit

választotta.

Sötét aggodalom borul a magyar ember

lelkére.

De az osztrák-magyar külügyér azzal

nyugasztal, hogy az ő számvetései a háború

kimenetelétől függetlenek.

Külső volt a kezében a kapuhoz, mely a

vihar szeleit lezárhatja. Majd ismét kezében

volt a tehetséges rájok kiáltani Virgil Neptunus-

ának szavait: „Maturate fugam”; de ő számv-

vetéséi hitében kaput is tart, szabad dühön-

gést is engedett a viharok, melynek átkát

nemzedékek nemzedékek fogják s nyelni, és

messze-messze távolba kigyózó utját ledőlő or-

szágok romjai fogják jelteni.

Ó tárt kaput. Aztán néző maradt a vé-

res dráma folyama alatt. Az ő szerepe — ugy

mondja — majd a végfelvonás végjelentésétől

következik, és ő megmutatja aggodó nemzetek-

nek, hogy megóvta érdekeit.

Meg lehet-e neki engedve, hogy csak

bele is kiálthassa szerepét a katastrofa lebo-

nyolításába? nem tudom. — A jelek nem biz-

tosítanak.

De azt tudom, hogy vannak fatális té-

nyek, melyeket a magunk szerepe szavallással

megváltoztatni, már nem lehet; és azt is tu-

dom, hogy ha el nem tér az iránytól, mely a

politikájában ekkorig vezetett, még csak

azt sem fogja megmenteni, a mi még meg-

menthető.

tehát a muszka-politika vontató kötelére ke-

rülnek.

E veszély felől a földabrosz: s Magyar-

ország és Ausztria ethnografiai viszonyai nem

hagynak kételkedni.

Tehát akár minő eszmék által hagyta is

magát különben politikájában a bécsi kabinet

befolyásoltani; amny bizonyos; hogy ezt az

egyét semmi áron sem kellett volna megne-

gednie, mindent el kellett volna követnie,

hogy ez az egy meg ne történjen.

Es épen ez történt meg. Már megtörtént.

Consumatum est.

A körülmények imperative kijelölték

volt az irányt, melyet a bécsi kabineteinek po-

litikájában követnie kellett volna, miszerint e

veszélynek eleje vétessék, vagy ha ez elnu-

lasztatott, a veszély elhárításak.

Ha azon meggyőződésre jutott, hogy a

török birodalom helyzetében változtatásoknak

kell történni a keresztény népek javára, oda

kellett volna minden igyekezetét fordítani,

hogy a szükségesnek vélt változtatások nem

az orosz fegyverek győzelmes nyomásának,

hanem Ausztria és Magyarország jóakaratu

érdeklődésének, s ennek hatása folytán a

porta liberalitásának legyenek kifolyásai.

Csak ily irányu politikával lehetett biz-

tosítani hazánkat s Ausztriát a különben elhá-

rihatóan veszélyek ellen. A keleti keresztény-

népek nem kerültek volna az orosz hatalom

vontató kötelére. El lett volna osztlatva azon

alaptalan, de tényleg csakugyan létező előíté-

let, hogy „Ausztria s Magyarországának nincs

érzése a keleti keresztény népek jólété s békés

fejlődése iránt.” (Andrassy gróf szavai). Nem

csak ez előítélet lett volna eloszlatva, de

sőt érdeklődőség is idevetett volna elő köz-

lunk s a keleti népek között a jóvá köles-

nös biztosítása tekintetéből. S ezeken felül

még az is elerített volna, hogy a változtatások

nem mentek volna túl azon határon, melyek

belül megnyugtató lehetett volna szerzeni a

keleti keresztény népeknek, a nélkül, hogy

aláássanak a török birodalom vitalitása, mely

hazánk s Ausztria küzbiztonságának egyik lé-

nyeges posztuluma. E kettő egymással igen

jól összeegyeztethető, ezt fejtegetéseim további

folymában majd kifogom mutani.

Íly, annyit tekintetben üdvös irányu po-

litikának érvényt szerhezett volna gr. And-

rassy a háború előtt, a háború beálltával, a

háború alatt. — Némely kezdetleges s akkor

sem helyes irányu kísérleteknek kivételével

sem tette. Oly alkalmat is elmulasztott, mely-

ről el lehet mondani, hogy isten ingyen ke-

gyelme e szavakkal nyomat markába a röp-

pénő szerecsene üstökét! „Neh! fogd meg!

biztosító hadat és fejlődésem jövőjét, tartsad

ezekben, hogy az elszalasztott percet nem

adja vissza semmi öröklet.

Nem fogta meg. Elszalasztotta, sőt töb-

minden áron óvakodni kellett volna, ép az im-

már bevezett tény.

Es ha e tényhez hozzávesszük azt, hogy

az orosz pártfogásra támaszkodó románok, szer-

bek további aspirációi mi felénk is irányulnak

(Bukarestben már egészen nyíltan az „egyház”

tekinetével emlékeztetik a ezárt „Erdélyre”)

ha hozzá vesszük azt, hogy a panszlavizmus-

nak mennyi pártosa van már is a habsburg-lo-

tharingiai ház országában; s mennyei fog ezek-

nek száma növekedni a győzelmi nimbus fej-

nyében, mely a szláv ügy zászlaját diadalma-

san lobogató carianus terjeszkedő hatalmát

körül veszi; ha megfigyeljük azt, hogy e ha-

talmi terjeszkedésnek verőzében kelő csilla-

gató már is minő frenetikus örömrivalgások ü-

vözik Szászoktól Prágáig; ha tekintetbe ves-

szük azt, hogy mind ezen aspirációk vágyak,

fanatizmusok, mennyi segédességek nyújthat-

nak az orosz hatalom terjeszkedési tendenciá-

inak, s ezek kelő időben mi biztosan számít-

hatnánk amokra: nincs oly vakág, a mely ne

látná, nincs oly optimizmus, a mely kétségbe

vehetné, hogy már meg van a boa constricor,

meg van az óriás pöly; amaz már arcunkba

szuszog; emez már nyújtogatja csápjait. —

Határaink orosz elensékekkel vannak megkra-

gátottak megörve az egyetlen barát, kire biz-

tosan számíthatunk; és kit hazánk kormány,

ellentétbe helyezte magát nemzetét józan ész-

ével, s önfeltartási ösztönével, botorul — bi-

zony-bizony mondom: botorul! veszni hagyott.

Az orosz elkészítette magának az „étap-

pot” az „marche routenne”, melynek a „vég-

objectum” mi vagyunk: mi, Magyarország és

Ausztria.

Ezt a sikert, ezt az eredményt az osztrák-

magyar külügyér oly tüntetőleg meghe-

lyeselt politikájára immár elérte.

Plaudite!

Hissen a ma még tietek. Hát mi gondo-

tok a holnapra! Mi gondotok arra a hazára,

melynek akkor is lenni kellene, mikor ti már

sem lesztek — aki hátul maradt, majd beteszi

az ajtót. — Plaudite!

Hánem a haza szent szerelme, mely val-

óság a hitetlennél öleli keblére nemcsak azt a ha-

zát, a mely van, hanem azt is, a melynek lenni

kellene, midőn mi már rég nem leszünk: az

„előlközt” ható fajdalmat” érez, a mint abba a

holnapba beletessük, melyet ti nem gon-

datoltok.

Isten törvénye örök, ilyen okra, ilyen

okozat. A holnapba nem nélek belátni, mid-

dön az árnyékát oly szembetűnőleg a mára veti.

Mi fog történni?

Ugyanaz a mi Törökországban történt,

szórol szóra az.

A keleti keresztényekkel rendelkező

„Patronus” forrongásokat fog szitogatni min-

lunk s Ausztriában fajrokonai (?) s a néprán-

doslás előtti Dácia után sovargó oláhok közt.

hez már elvezett, mégis azon illúsióban rin-

gatja magát, hogy megóvta Ausztria és Ma-

gyarország érdekeit?

Hogy nekünk az orosz a veszély, a tör-

ök pedig nemcsak nem veszély, de sőt védőt

a veszély ellen, azt kétségbe senki sem veszi.

H

